

Grundsjónarmið javnaðarfloksins

— vegurin til sosialistiska vælferðarsamfelagið FÓLKAHEIMIÐ FØROYAR

2. PARTUR

Skattur eftir evnum

19. Skattaáleggingin hevur til endamáls at útvega hin neyðuga peningin til útbygging samfelagsins og fremjan av felags áhugamálum og skal harafturat minka um ójavnin í inntøku. Øll skattaálegging má fara fram á tann hátt, at hon ikki forðar virkishug ímillum manna.

Inntøkur, ið svara til neyðuga minstamarkið fyri livsins upphaldi hjá einari familju, eiga ikki at verða skattaðar.

Menniskjan og samfelagið

20. Málið er, at øll menniskju skulu fáa nóg mikið til livsins upphald og kunnu troyta allar teir møguleikar, ið tjóðin hevur at bjóða teimum til eitt rikari samfelagsliv.

Við skilgáðum og rættvísium býti av inntøkum og samfelagsgóðum verður státtarmunurin at hvørja, og nýtt grundstøði verður at skipa fyri betri samvinnu og einari tryggari og ljósari tilveru. 21. Bert eitt samfelag, har órættur og neyð er burtur, kann av sonnum gerast eitt fólkahæim. Eitt slíkt samfelag krevur samhug og ábyrgdarsenslu av tí einstaka. Øll hava skyldu eftir evnum at gera sitt besta fyri samfelagið.

Aftur fyri hevur samfelagið ábyrgd fyri øllum og skyldu at tryggja øllum vælferð uttan mun til lit, trúgv, kyn, starv ella inntøku.

Øll skulu kunna bera fram sína

hugsan uttan ótta. Øll eru líka fyri lógini, og eingin kann revsast uttan lóg og dóm. Tryggjað verður øllum talu-, trúar-, organisatións- og samkomufrælsi.

Øllum verður tryggjað sama og javnbjóðis start í livinum, sama og javnbjóðis rætt og atgongd til arbeiði og hvíld, til heim og vælferð og bestu atstøður at brúka fríð og fríleitur.

Øllum borgarum samfelagsins verður veittur sosialur tryggileiki, og samfelagið ber útreiðslurnar, ið standast av sjúku, avlamni, vanlukku, elli, inntøkumissi ella hendingum og umstøðum, ið fara við sær trongd til trygd og hjálp at troyta eina tilveru uttan sákn og trot.

Øllum arbeiðandi menniskjum verður tryggjað eitt minstamark av løn og øllum óarbeiðsförum ella treingjandi sosial trygd, ið svarar til tað, ið neyðugt er til livsins upphald.

Kvinnur og menn eru í øllum lutum javnstillað, og møðrum skulu tryggjast teir fyrminur, ið svara til ábyrgdina fyri tí uppvaksandi ættarliðnum, og verður tí til verndar og tryggileika fyri heimið og tí uppvaksandi ættarliðnum møðrum góðið í hondina eitt skattafrítt barnatílskot.

Øll skulu hava sama rætt og javnbjóðis atgongd til lærdóms og lutu í mentunna- og menningarlívi tjóðarinnar.

Fræls og fri menniskju

22. Sosialismunar mál er at skapa

fræls og fri menniskju og til tess krevst eisini andalig frigering og vælferð.

Andslívið skal vera frítt og frælst.

Samfelagið skal á besta hátt og í størsta mun styðja alla fólkupplýsing, alla gransking, alla list og alt mentunna- og menningarlív, allan lærdóm og útbúgva og dubbing til arbeiðis.

Tí uppvaksandi ættarliðnum verður ikki bara tryggjað javnbjóðis rættur og atgongd til hin hollasta og mest tíðarhóskandi og staknútímans útygdan lærdóm; men eisini verður allur lærdómur ókeypis.

Til skapan og verndar av einum friskum og sunnum ungdomi, bæði líkamliga og andliga, verða við dyggasta og mesta stuði hins almenna bygdur ítróttarvøllir, bygdar ítróttarhallir, reist bygðahús til øll listar-, mentunna- og onnur góð og gagnlig endamál, gjørd fritíðarstøð og annars skipaðir stovnar, ið rokja skulu áhugamál ungdomsins eins og fólksins sum heild.

Stovnað verða bókasavn og skipaðir mentunna- og onnur stovnar, ið tryggja skulu øllum — uttan mun til, hvar ein í landinum býr — ríkiligan lut í og javnbjóðis atstøður at troyta mentunna- og menningarkeldur landsins.

Samfelagið skal í øllum lutum tryggja tí uppvaksandi ættarliðnum — børnum og ungdominum — í heimi og skúla í leiki og arbeiði, hini bestu uppvakstrarlíkindi, eina sunna og frælsa uppfostan.

Føroyar og úrheimurin

23. Heimurin er alt meir og meir vorðin ein heild, har eingin tjóð hevur ráð til ella kann standa einsamøll — heldur ikki vit. Í fyrstu syftu mugu vit menna og útbýggja samvinnuna við grannalöndini — norðurlond — og sum setta norðurlandska tjóðin á jøvnum fæti taka lut í øllum norðurlanda samarbeiði.

Men samarbeiðis- og samvinnuhugurin røkkur víðari; og alla staðni, har vit hava serskild áhugamála at rokja, verður hetta gjørt annaðhvørt við beinleiðis føroyskari umboðan ella umboðan umvegis ríkisfelagsskapin.

24. Føroyar skulu — so lítið vit enn evna — gera sitt til frama fyri fríð og semju millum allar tjóðir og á besta hátt og eftir ferimuni stríðast móti militarismu.

Ríkisfelagsskapurin

25. Hin 400 ára gamli ríkisfelagsskapurin Føroyar og Danmarkar ímillum eigur, sum lagt í stjórnarskipanina fyri Føroyar av 23. mars 1948, at botna í tí fulla og óskerda mannafrælsinum.

Hetta vil í hesum føri siga, at báðum tjóðunum, teirri føroysku sum teirri dansku, er frítt at fara úr stjórnarliga og figgarliga felagsskapinum um eitt mál ella málsøki verður yvirtikið, soleiðis at Føroya lögting og landstýri taka við teirri lógarliga, figgarliga umsitingarliga og siðmenningarliga ábyrgdini av málinum ella málsøkinum.

Hesin »generelli« rættur til báðar síður røkkur líka at loysingini, um annar partur skuldi komið til ta niðurstøðu, at fullur skilnaður úr ríkisfelagsskapinum vil tæna Føroyum og Føroya fólk best.

Henda frælsisstøða ber við sær hin mikla fyriminin, at hon tekur alla trætu og alt trýst Føroyar og Danmarkar millum burtur og slættar soleiðis fyri fullari fatan av øðrum og vinarligari viðgerð av áhugamálum føroyinga undir stavnaldinum at tæna Føroya javnaðarmannahugsan, at hetta »generella« frælsi til báðar síður vil styrkja allan ríkisfelagsskapin um øll mál, ið báðir partar í samvinnu rokja betur enn hvør sær.

Tjóðskaparstøðan

26. Í stjórnarskipanini eru Føroyar skrásettar sum ein norðurlandsk tjóð við egnum máli, egnari mentan, egnum tjóðarmerki og fullum sjálvavgerðarrætti egnari iagru og livi viðvíkjandi.

Sambært hesa skráseting heimastýrisins, danska ríkisdagsins og kongsins er tað krav Føroya javnaðarflok og stevna, at skipað verður so fyrri, at okkara grannatjóðir og skyldmenn eins og øll okkara viðskiftafólk, hvar í heiminum tey vera, veita okkum sama sóma og viðurkenning, harundir fulla viðurkenning av flaggi okkara, á havinum sum á landinum, alla staðni, har ið føroyingar ferðast og møtast sum umboðsmenn fyri føroysku tjóðina.

Áminning viðvíkjandi rindan av vegskatti v. m.

Av tekniskum orsökum er tað ikki gjørligt at senda út ta vanliga áminningina viðvíkjandi vegskatti v. m.

Av hesi orsök skal gjaldstovan loyva sær at minna á, at postávisingin fyri vegskatt v. m., sum tygum hava fingið fyrr í hesum mánaði, fellur til gjaldingar í seinasta lagi 1. juli 1974. Um góldið verður eftir nevnda dag, skulu tygum sum kunnugt leggja 10 kr. í rentur aftrat.

FØROYA GJALDSTOVA

Nýggjur skúli í Tórshavn

Vegna nevndina fyri Føroya Specialskúla í Tórshavn býður Socialstyrelsen við hesum til totalentreprisu bygging av nýggjum specialskúla á einum ávisum øki á Frælsinum í Tórshavn.

Arbeiðstakarar í Føroyum við áhuga fyri hesum kunna skrivliga biðja um treytirnar fyri útbjóðing, avhending og gjald við at venda sær til J. Djurhuus, skrivstovustjóra, Føroya Landsstýri, Tinganes og Klaus Hermann, fulltrú, Ríkisumboðið, Jónas Bronsgøta 27, 3800 Tórshavn, í tíðarskeiðinum 1. juli til 10. juli 1974.

Væntandi byrjar byggingin mitt í oktober 1974 og er liðug í oktober 1975.

sosialurin
telf. 11820

sosialurin

— blað við meiningum

GER KØKIN VÆL ÚT!

— við Electrolux